

รู้ที่มาของชีวิต

รู้ความจริงจากใจตนเอง

ย่อมรู้เท่าทันสรรพชีวิตและสิ่งต่างๆ ได้ทุกเรื่อง

หากไม่สนใจสำรวจตนเองอยู่เสมอ
ชีวิตย่อมพบทางตัน อีกทั้งอาจนำ
สังคมไปพบกับความหายนะ โดย
นำไปขายให้ชนต่างชาติ ทั้งในด้าน
วัฒนธรรม การศึกษา ทรัพยากร
ท้องถิ่น ตลอดจนจิตวิญญาณ
ความรักแผ่นดินของคนไทยเพราะ
ความไม่รู้ จึงควรถูกปรามาสว่า
เป็น “คนขายตัว”

ระพี สาคริก

ฉันคิดว่าความจริงที่เข้ามาสะสมอยู่ในรากฐานจิตใจตนเองมีเพิ่มมากขึ้น หากไม่ได้เขียนระบายความรู้สึกออกมาย่อมเป็นเรื่องอัดอั้นตันใจ ในเมื่อทุกคนซึ่งดำเนินชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมภายนอก ล้วนเป็นเพื่อนใจของฉัน ไม่ว่าจะรู้จักเป็นส่วนตัวหรือไม่

เพราะฉะนั้นฉันจึงมีความสุขอยู่กับการเขียนระบายความจริงจากใจตนเองมาตั้งแต่เริ่มทำงานได้ไม่กี่ปี แม้จะเป็นเศษกระดาษแผ่นเล็กๆ เพียงแผ่นเดียว มันก็มีสายใยที่เชื่อมโยงไปทำให้มีคนมาตามฉันไปจัดรายการโทรทัศน์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2498

ฉันมีความสุขอยู่กับการเขียน การพูดออกมาจากใจ ถัดจากนั้นมากก็มีคนเรียกฉันว่าเป็น**นักปรัชญาบ้าง เป็นนักเขียนบ้าง** ต่อมาภายหลังเลยไม่รู้ว่าเป็นนักอะไรกันแน่?

มีอยู่สิ่งหนึ่งถ้าฉันไม่มีนิสัยหวนกลับมาสำรวจตัวเองเพื่อค้นหาความจริง เส้นทางดังกล่าวมันคงไม่เกิดขึ้น ฉันก็รู้ได้ว่าเพราะตัวเองรักที่จะเดินอยู่กับพื้นดินอย่างมีความสุขตลอดเวลา นอกจากนั้นก็ยังได้ยินเสียงคนรุ่นก่อนพูดฝากไว้ว่า **คนที่ใช้ชีวิตติดดินย่อมเกิดปัญญา**

ฉันเริ่มรู้ความหมายดังกล่าวลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทำให้มองเห็นว่ากรรมองสิ่งต่างๆ มีทางเป็นไปได้สองด้านด้วยกัน ด้านหนึ่งจากสายตาธรรมดา สิ่งนี้ทุกคนมองเห็นได้ แต่มันก็เป็นภาพเพียงเปลือกนอกเท่านั้น ส่วนกรรมองจากสายตาที่อยู่ในใจดูเหมือนจะมองเห็นสิ่งต่างๆ ซึ่งอยู่ตรงหน้าผ่านลงไปถึงความจริงได้หมด

อยู่มาวันหนึ่งสื่อโทรทัศน์มาถามฉันว่า แต่ก่อนเคยเป็นอาจารย์ ตอนหลังมาเป็นอธิการบดีและก็เป็นรัฐมนตรีด้วย **ช่วงนี้ท่านอาจารย์เป็นอะไรอยู่?** ฉันตอบชื่อๆ ออกมาจากใจว่า**ฉันเป็นคน** ทำให้เขาหัวเราะ

ฉันพูดย้อนกลับไปว่า **ไม่ควรหัวเราะแต่เป็นเรื่องน่าคิดมากกว่า** เพราะตลอดชีวิตที่ผ่านมา**ฉันเป็นคนเดินดินธรรมดาเหมือนทุกคน** ไม่ว่า

ใครจะมาเรียกฉันว่าเป็นนักอะไรต่อมิอะไรก็ปล่อยให้ไปตามเรื่อง เนื่องจากรู้ว่าเขาเรียกแล้วเป็นการระบายออกอย่างมีความสุข ก็ไม่คิดขัดขวางใครทั้งนั้น

ส่วนใจฉันรู้อยู่เสมอว่า ตนเป็นคนเหมือนทุกคน ยิ่งกว่านั้นยังทราบความจริงต่อไปอีกว่า สิ่งที่คนอื่นเขาเรียกมันเป็นเพียงภาพสมมติสำหรับเราเท่านั้น หาใช่ของจริงไม่

ถ้าเขาเรียกเราจากความเคารพรักและจริงใจก็เป็นเรื่องของเขา สิ่งนี้เองที่สอนให้รู้ว่า **จงเป็นผู้รู้เขารู้เรา** จึงไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่นหากให้ความเคารพรักและเมตตากันมากกว่า

ช่วงนี้เท่าที่ได้ยินได้ฟังจากคนระดับล่าง หรือผู้ที่มีวิญญานห่วงแผ่นดินไทยพูดกันว่า **นักวิชาการมีบทบาทกำหนดสิ่งต่างๆ** แทบทุกหนทุกแห่ง

ฉันหวนกลับมาพยายามค้นหาความจริงจากความหมายของคำว่า **“วิชาการ”** ในที่สุดก็รู้ชัดเจนว่า ไม่ได้วิเศษวิโสไปกว่าคนอื่น **“แท้จริงแล้ววิชาการก็คือความจริง”** แต่คนส่วนใหญ่มักมองไม่ถึง น่าจะเป็นเพราะสติปัญญามีติดบอดมากกว่า

ความมีติดบอดของสติปัญญาน่าจะเกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของพื้นดินร่วมกับวิญญานความรักซึ่งธรรมชาติได้มอบให้แก่ตนตั้งแต่เกิด จึงไม่รู้ว่า **พื้นดินคือแม่บังเกิดเกล้าที่เชื่อมโยงความรักระหว่างเราทุกคน**

เรามักได้ยินคำพูดที่กล่าวกันว่า **“นักวิชาการ”** กับคำว่า **“ชาวบ้าน”** หลังจากจับฟังข้อวิจารณ์จากหลายต่อหลายคนทั้งในที่ประชุมและข้างนอก ส่วนใหญ่ทำให้ฉันต้องชุกคิด

ในเมื่อธรรมชาติได้สะท้อนความจริงให้เห็นว่า **ทุกสิ่งมองได้สองด้าน** เมื่อมีด้านนั้นก็ย่อมมีด้านนี้ หากจิตใจยึดติดอยู่กับคำว่านักวิชาการก็ย่อมมองเห็นว่าคนซึ่งเดินดินเหล่านั้นคือชาวบ้าน

หากรังเกียจพื้นดินเพราะตนขึ้นไปขึ้นไปยืนอยู่สูงกว่าคนอื่น ย่อมบอกความจริงจากใจได้โดยปริยายแล้วว่า **จิตใจตนเองเข้าไม่ถึงชาวบ้าน** แล้วจะ

ไปสร้างประโยชน์สุขให้แก่ใครได้ นอกจากหลงเป็นสุขอยู่คนเดียว ซึ่งการหลงอยู่กับสภาพดังกล่าวมันก็ไม่ใช่ของจริงอีกนั่นแหละ แม้จะเป็นความสุขก็เป็นสิ่งจอมปลอม

ทุกครั้งที่ฉันได้ยินคำว่าชาวบ้าน ตนอดคิดอยู่ในใจโดยมองสวนกลับมาถามตนเองว่า **แล้วเราไม่ใช่ชาวบ้านหรือ?** ฉันเชื่อว่าทุกคนที่เป็นคนก็เป็นชาวบ้านทั้งนั้น หากไม่ลืมตัวอย่าไม่เกิดความรู้สึกมองด้านเดียวอย่างว่า

บางครั้งก็ได้ยินคำกล่าวที่ว่า **นักวิชาการเข้าไปหาชาวบ้าน** ทำให้ฉันคิดอยู่ในใจว่าวิชาการเป็นเรื่องความจริง ชาวบ้านก็เรื่องความจริงอีกนั่นแหละ

แล้วยังมีคำถามต่อไปอีกว่า **ความจริงนั้นมันอยู่ที่ไหนกันแน่?** คำตอบซึ่งอยู่ในใจก็คืออยู่ในใจตนเอง

หากทุกคนให้ความรักความจริงใจต่อกันแล้วเราจะมาแบ่งแยกกันทำไม? หากเป็นเพื่อนใจกันดีกว่า จะได้มีความสุขร่วมกัน และยังทำให้สังคมมีความสุขร่วมด้วย

ช่วงที่ผ่านมา ฉันเชื่อว่าสิ่งซึ่งทุกคนทราบดีก็คือปัญหาการแยกดินแดนภาคใต้ ฉันฟังครั้งใดอดคิดไม่ได้ว่า เพราะผู้มีอำนาจ รวมทั้งนักวิชาการบางคน ซึ่งคิดว่าตนเองวิเศษ จึงวิ่งเข้าไปรับใช้ผู้มีอำนาจ และก็พากันคิดว่าเขาจะแบ่งแยกดินแดน ซึ่งแท้จริงแล้วปัญหานี้แก้ได้ไม่ยาก เพราะมันอยู่ที่ใจเราเอง หากเราไม่คิดว่าเขาแยกและให้ความรักความจริงใจกับเขา เขาก็ไม่แยกซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดธรรมดาที่สุด

เท่าที่จำได้แม้ช่วงชีวิตบุคคลคนเดียวซึ่งผ่านพ้นมา 80 กว่าปีแล้ว แต่ยังจำอดีตได้ดีไม่ว่านานแค่ไหน คนไปเรียนเมืองนอกได้ปริญญาสูงๆ กลับมากมากมายแล้วก็มีคนกลุ่มหนึ่งคิดแต่เรื่อง**ความทันสมัย** เพราะฉะนั้น**ทำอะไรก็ตามมักคิดแต่จะต่อยอดด้านเดียว** เนื่องจากวิญานคนเหล่านี้มองไม่เห็นพื้นดิน ซึ่งเป็นที่เกิดของตัวเอง เมื่อมองขึ้นไปบนฟ้าและคิดว่าเส้นทางสายนี้ไปถึงเทวดาแน่นอน สิ่งนี้เองที่ทำให้เกิดปัญหา

พื้นดินถิ่นเกิดของเรามีทั้งพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์มากมาย ควรจะให้ความรัก ความสำคัญอย่างถึงรากฐาน และสงวนกันไว้ให้ชนรุ่นลูกรุ่นหลานๆ ได้สานต่อ แต่กลับมองข้ามไปให้ความสำคัญแก่เมืองนอก

หากมองขึ้นไปบนฟ้าซึ่งมันก็เป็นไปไม่ได้ แต่กลับมีผลทำให้หลุดจาก พื้นดิน ซึ่งเหตุดังกล่าวหากจะพูดความจริงว่า **เพราะลืมหูหรือลืมหูความจริง ซึ่งควรจะมียุอยู่ในใจตนเองนี้แหละ** หลงเดินขึ้นไปต่อยอด ด้านล่างจึงเกิด ช่องว่างทำให้ไม่เห็นความสำคัญ โดยที่ลืมหูไปว่าในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นพืชพันธุ์ ัญญาหารย่อมมีพื้นฐานอยู่ที่พื้นดินซึ่งเป็นถิ่นเกิดร่วมกับเราทั้งนั้น

เมื่อช่องว่างข้างล่างเปิดกว้าง ย่อมทำให้คนอื่นมาจกจวดยไปได้ ง่ายยิ่งขึ้น โดยที่เจ้าของท้องถิ่นโง่กว่าเขา

ไม่เพียงเท่านั้น แม้สิ่งซึ่งติดพื้นดินถิ่นเกิดของเราเองยังมองไม่เห็น ความสำคัญ ดังนั้นย่อมตกเป็นเครื่องมือเอาไปต่อยอดให้คนอื่นใช้เป็นพื้นฐาน เพื่อต่อยอดขึ้นมาได้อีก

เพราะความลืมหูนี้แหละทำให้ไม่รู้ว่ เขากับเราอยู่กับคนละขั้ว โลก เพราะฉะนั้นพื้นฐานจึงเป็นคนละด้าน การที่เขากำหนดอะไรก็มักตาม เขาหมด แม้กระทั่งมีการจดลิขสิทธิ์เราก็ไปตามเขา ทำให้คนไทยจำต้อง เหยียบหัวกันเอง จนกระทั่งชนรุ่นหลังไม่ได้ผุดได้เกิด

พูดไปทำไมมี เพราะเราเป็นทาสอารมณ์ความหลงตัวเอง ในที่สุดก็ **คงต้องหวนกลับมาแบ่งประเทศเป็นสองส่วน**

ทำไมฉันถึงกล่าวอย่างนี้ ตัวอย่างมันก็มีให้เห็นกันแล้ว เพราะ **คนชาติอื่นหรือเขาจะมาจริงใจกับแผ่นดินถิ่นนี้** ถ้าไม่ใช่คนท้องถิ่น แน่จนที่สุด เมื่อถูกมอมเมาก็ย่อมคิดทรยศต่อแผ่นดินของตนเอง

เพราะธรรมชาติของจิตใจคนซึ่งเป็นองค์รวมมีสองขั้ว หากส่วนกลางที่ เชื่อมโยงระหว่างสองขั้วคือความจริงจากประสบการณ์ชีวิตของผู้ที่ผ่านร้อน ผ่านหนาวมาก่อนเชื่อมโยงเอาไว้

หากความคิดคนภายในชุมชนซึ่งเป็นภาพรวมทั้งหมดแยกเป็นสองด้าน หากจุดเชื่อมโยงที่อยู่ตรงกลางสูญสิ้นไปทุกที่จนกลายเป็นเรื่องตัวบุคคล ในที่สุดก็ต้องหันมาประหัดประหารกันเอง จนกระทั่งเกิดการแบ่งแยกขึ้นเป็นสองส่วน ซึ่งลงรอยกันได้ยาก ดังที่มีตัวอย่างมาแล้วเช่นในเวียดนามและเกาหลี

สิ่งที่เขียนมาแล้วทั้งหมดไม่ใช่คำนาย แต่เป็นการค้นหาความจริงจากใจ คนซึ่งผ่านการเรียนรู้จากสิ่งต่างๆ ที่ขวางหน้ามาโดยไม่ปฏิเสธว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้ ไม่ใช่เรื่องของเรา หากมีความสำคัญเสมอเหมือนกันหมด

สรุปแล้วทุกสิ่งทุกอย่างสามารถเรียนทันกันได้หมดเว้นไว้แต่ว่าจิตใจมีเงื่อนไขซึ่งปฏิเสธบางสิ่งอย่างโดยที่คิดว่า ไม่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ใช่เรื่องของตน

สรุปแล้ว นักวิชาการก็คือชาวบ้านธรรมดา หากจะกล่าวว่า ชาวบ้านธรรมดาควรได้รับการยอมรับว่าเป็นนักวิชาการที่รอบรู้มากกว่าก็ไม่ น่าจะผิด เพราะใช้ชีวิตอยู่กับพื้นดิน หากไม่คิดละทิ้งย่อมมีปัญญาเฉียบแหลมสมกับการเคารพรักและเทิดทูนอย่างยิ่ง

ก่อนจะจบเรื่องนี้ใคร่ขอฝากแง่คิดไว้ว่า ผู้ซึ่งถูกเรียกว่า นักวิชาการควรมีวิญญาณที่ก้มลงมามองพื้นดินถิ่นเกิดของชาติตระกูลตัวเองกันเสียบ้าง แล้วเราจะมีบทบาทช่วยแก้ปัญหาสังคมได้ทุกอย่าง โดยไม่ต้องคิดว่าตนจะแก้ปัญหาให้กับใคร หากช่วยแก้ปัญหาซึ่งมีเงื่อนไขปนแฝงอยู่ในใจตนเองก่อนอื่น